

Biblioteksplan

Inledning/Förord

Folkbiblioteken är en lagstadgad verksamhet som är en central del i ett demokratiskt och hållbart samhälle. Sedan den 1 januari 2014 ha vi en ny bibliotekslag. Enligt bibliotekslagen ska kommuner anta planer för biblioteksverksamheten. Syftet är att ta tillvara och utveckla kommunens biblioteksresurser.

Biblioteksservicen ska vara tillgänglig för alla och anpassad till kommuninvånarnas behov. Biblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt de prioriterade grupperna: barn och unga, personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna och personer med annat modersmål än svenska.

Biblioteket ska bidra till det demokratiska samhällets utveckling genom kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Enlig lagen ska biblioteken avgiftsfritt tillhandahålla litteratur oavsett publiceringsform. De ska även tillhandahålla information, upplysning och utbildning samt kulturell verksamhet i övrigt.

Styrdokument

Bibliotekslagen (Bil 1)

Unescos folkbiblioteksmanifest (Bil 2)

Läslustplanen (Bil 3)

Nuläge

Omvärldsfaktorer

Ett flertal omvärldsfaktorer har särskilt stor inverkan på biblioteksverksamheten. På relativt kort tid har samhället genomgått stora förändringar, från industrisamhälle till kunskaps- och informationssamhälle, men även från kommunikationssamhälle till upplevelsesamhälle. Samhället går mot ökad mångkultur samtidigt som det präglas av den enskilda individens önskemål.

Folkbiblioteken har i uppgift att värna om demokrati och yttrandefrihet, arbeta med läsfrämjande, ge alla möjlighet att ta del av kultur, kunskap och information på en fri och neutral mötesplats. Det livslånga lärandet är en självklarhet, detta gäller såväl det formella som informella lärandet. I hela landet sjunker bibliotekens utlåningssiffror, då allt fler bibliotekstjänster sker via internet, så även i Bjuv. Undersökningar visar på minskat läsande, samtidigt som villkoren för läsning förändras. Ny teknik ger upphov till ett nytt medieutbud som kan ge nya medievanor och nya former av kulturutövning. Tillgången till informationsresurser kommer att bli allt viktigare i takt med att samhällsutvecklingen blir allt mer kunskapsberoende. Det är en stor utmaning för biblioteken att följa och möta upp biblioteksanvändarnas nya behov. Biblioteket som mötesplats utgör därför med sina samlingar, sina IT-resurser och den samlade kompetensen hos personalen en viktig informations- och kunskapsresurs för invånarna i kommunen.

Biblioteksorganisationen i Bjuv

Folkbibliotek finns i Bjuv, Billesholm och Ekeby. Biblioteket i Ekeby är ett integrerat folk- och skolbibliotek.

Sedan 2012 är biblioteken i Bjuv en del av Bibliotek Skåne Nordväst. I samarbetet ingår elva kommuner: Helsingborg, Landskrona, Ängelholm, Båstad, Klippan, Perstorp, Örkelljunga, Svalöv, Höganäs, Åstorp och Bjuv. Som användare av Bibliotek Skåne Nordväst har man tillgång till hela det gemensamma beståndet och kan låna, lämna och beställa på alla 55 biblioteken. Samarbetet har tillsammans cirka två miljoner media och ger en ökad service till våra invånare.

Mål för kultur- och fritidsnämnden

- Kultur- och fritidsnämnden ska utveckla etablerade mötesplatser och skapa nya som leder till en meningsfull fritid.
- Kultur- och fritidsnämndens verksamheter ska hålla budgetramar samt ha god kontroll på både verksamhet och ekonomi.
- Kultur- och fritidsnämndens verksamheter ska vara tillgängliga och erbjuda ett varierat utbud av aktiviteter som leder till en meningsfull fritid.
- Kultur- och fritidsnämnden ska arbeta för en god arbetsmiljö inom alla verksamheter.

Verksamhetsmål för biblioteken

Vårt uppdrag är att tillgängliggöra och bistå med information för kommunens alla invånare. Vår webbplats ska vara en interaktiv, dynamisk och informativ sida som ska vara lättillgänglig. Vi har en öppen dialog och samverkar med såväl interna som externa aktörer för att kunna erbjuda ett så bra verksamhetsutbud som möjligt. Vi arbetar kontinuerligt för att kulturutbudet för invånarna ska utvecklas.

Fokusområden

Det tillgängliga biblioteket

Det är viktigt att tillgänglighetsaspekten genomsyrar hela vår verksamhet. Både vad gäller lokaler, öppettider, medieformat och tillgång till information. Alla invånare ska oavsett ålder, kön, etnicitet med mera ha tillgång till bibliotek.

Biblioteket ska vara en mötesplats med ett allsidigt utbud för kommunens invånare. Vår programverksamhet är bred, kostnadsfri och öppen för alla. Vi har flera återkommande programpunkter som stickcafé, boktipsträffar och språkcafé. De utgör viktiga sociala mötesplatser.

Vi arbetar med tillgänglighet på flera områden. Särskild uppmärksamhet riktar vi mot personer med särskilda behov samt personer med annat modersmål än svenska. Vi erbjuder litteratur som är anpassad för dessa gruppers behov exempelvis i olika medieformer eller på olika språk.

Vi använder oss av uppsökande verksamhet för att nå dem som beroende av ålder och/eller funktionsnedsättning inte kan ta sig till biblioteket. Vi har boken kommer-service och bokdepositioner på äldreboenden.

Vi erbjuder stöd och inspiration till läsombud inom vård och omsorg. Detta genom särskilda träffar med högläsningstips med mera. Läsombuden bidrar till att utöka förmedlingen av litteratur.

Biblioteket erbjuder digital nedladdning eller direktnedladdning av talböcker för låntagare med läshinder.

Genom samarbetet Bibliotek Skåne Nordväst tillgängliggörs ett stort medieutbud genom ett välfungerande och miljöanpassat distributionssystem. Samarbetet är övergripande, pågående och under ständig utveckling.

Det är viktigt att biblioteket följer med i teknikutvecklingen och medverkar till att minska den digitala klyftan. Samarbetet Bibliotek Skåne Nordväst innebär att vi kan garantera invånarna en bra standard på de alltmer efterfrågade webb- och tekniktjänsterna.

Utvecklingsområden för det tillgängliga biblioteket

- Mångspråkiga medier är en viktig del av bibliotekets utbud. För att tillgodose de behov som finns i kommunen ska samverkan ske mellan flera olika aktörer, såväl inom kommunen som över kommungränserna.
- Biblioteket ska arbeta för att i högre utsträckning fungera som en arena och självklar mötesplats för kommunala verksamheter och invånare i alla åldrar.
- Den fysiska tillgängligheten till biblioteken i Ekeby och Bjuv.

Barn och unga

Barn och unga är en prioriterad målgrupp. Vår uppgift är att arbeta med språkutveckling, att främja läsning och att stötta barn och unga i deras sökande efter kunskap och kreativt tänkande.

I Bjuv har vi under lång tid arbetat utifrån Läslustplanen, vilken ”reglerar” hur bibliotekens läsfrämjande arbete gentemot barn och unga bedrivs mot förskola och skola. Genom Läslustplanen säkerställer vi att alla barn och unga i kommunen nås av läsfrämjande insatser och exempelvis stimulerande möten med författare.

Förskolorna i kommunen är en viktig samarbetspartner när det gäller att nå de yngre barnen. Förskolorna använder bibliotekens utbud i mycket hög utsträckning både vad gäller medier och programverksamhet. Biblioteket samarbetar med verksamheter i kommunen som vänder sig till barn och unga men också till föräldrar, exempelvis BVC och Familjecentralerna. Biblioteket fungerar som social mötesplats för barn och unga.

Utvecklingsområden för barn och unga

- Vi ska hitta fler vägar för att nå barn och unga på deras fritid, via deras självvalda platser, både i det fysiska rummet och det virtuella. Detta som en del i det

läsfrämjande arbetet men även för att utveckla biblioteket som mötesplats för dessa grupper.

- Vi ska utveckla arbetet med mångspråkig litteratur i samråd med förskola och skola.

Stöd för lärande

Ett av bibliotekens uppdrag, kanske det viktigaste, är demokratiuppdraget. Biblioteken ska bidra till det demokratiska samhällets utveckling. Detta görs genom kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. För att kunna ta del av all information, vara källkritisk och vara en ansvarstagande invånare ställs det stora krav på kunskap. Biblioteket ska stödja såväl självstudier som formell utbildning på alla nivåer.

Utvecklingsområden för stöd för lärande

- Ska utveckla samarbetet med skolorna.
- Ska utveckla samarbetet med kommunens vuxenutbildningar.
- Arbeta för att minska den digitala klyftan.

Biblioteket som samarbetspartner

Det är viktigt att det finns utrymme för samarbetsprojekt och utvecklingsinitiativ i vår verksamhet. Lyckade projekt kan finna en plats i den ordinarie verksamheten. Det kan även handla om projekt som tillför ny kunskap och skapar ett kreativt klimat för utvecklingsarbete.

Utvecklingsområden för biblioteket som samarbetspartner

- Vi ska vara lyhörda för samarbetspartners, både internt inom kommunens verksamheter och externa aktörer.
- Vi ska arbeta för att vara en kreativ skapande miljö.
- Vi ska ta hänsyn till framtida behov och utveckla verksamheten i nära samarbete med Bjuvs kommuns invånare, andra kommunala verksamheter, näringsliv, organisationer samt Bibliotek Skåne Nordväst.

Utvärdering och revidering

Planens giltighet 2016-2018.

Biblioteksplanen ska utvärderas och revideras i samverkan med kultur- och fritidsnämnden.